

Kort NYTT

KLART SENARE
PENSIONSÖVERGÅNGAR

Enligt statistik från Pensionsmyndigheten gick finländare i arbetspension i fjol i genomsnitt vid 61,5 års ålder, drygt två månader senare än år 2018. Antalet nya ålderspensionstagare var 44 500 personer, nära 10 procent färre än år 2018.

I fjol nådde de som fötts år 1956 den nedre gränsen för ålderspension. Deras lägsta pensionsålder är tre månader högre än den föregående åldersklassens, 63 år och 6 månader.

Och med pensionsreformen höjdes den nedre gränsen för ålderspension, vilket lett till att den genomsnittliga pensioneringsåldern stigit och antalet nya ålderspensionärer minskat.

År 2019 var de som gick i pension 61,5 år gamla i genomsnitt. Jämfört med året innan var ökningen två tiondelar. Det innebär i praktiken drygt två månader. Samtidigt har också tiden i arbetslivet blivit längre.

Den genomsnittliga pensioneringsåldern har stigit med 2,7 år från början av årtusendet. Målet är att den genomsnittliga åldern för att gå i ålderspension senast år 2025 är 62,4 år. För att uppnå målet borde pensioneringsåldern stiga en dryg tiondel varje år.

Pensionsmyndigheten

FFC FÖRESLÅR FLERA NYA
ÅTGÄRDER FÖR ATT FÖRBÄTTRA
SYSSELSÄTTNINGEN

FFC vill göra det lättare för lågutbildade och lågavlönade arbetslösa att utbilda sig och få jobb. Därför föreslår fackcentralen flera sätt att förnya utbildningsutbudet, arbetslöshetsskyddet och modellerna för arbetsdelning.

FFC vill till exempel att förhöjningsdelen som betalas ut när arbetslösa deltar i utbildning eller annan sysselsättningsfrämjande service ska vara lika stor för alla, 250 euro i månaden. Det skulle spora speciellt lågavlönade arbetslösa att utbilda sig, jämfört med dagens förhöjningsdel som står i relation till inkomsterna.

Och eftersom villkoren för alterneringsledigheten har försvagats behövs en ny modell för arbetsdelning. FFC föreslår att personer som arbetar heltid ska få rätt att gå ner till deltid i 6–12 månader. Arbetsgivaren ska samtidigt deltidsanställa en arbetslös och båda arbetstagarna ska få lön för deltidssarbetet, plus jämkad arbetslöshetsdagpenning.

Löntagaren, Nyhetsbrevet

GRATIS LÄKARBESÖK OCH ENHETLIGA AVGIFTSTAK

Det har skett flera, till och med chockerande stora, höjningar av sjukvårdsvärdigheterna under det senaste decenniet. Kundavgifterna ökade med 27,5 % 2016 och 9,4 % 2015. Nu är det dags att korrigera misstagen säger PCF i ett uttalande.

En reform av lagen om kundavgifter är just nu aktuell. Vi vet att höga avgifter hindrar många från att söka behandling. År 2018 hamnade nästan 390 000 kundavgifter för offentliga social- och hälsovårdstjänster till utmätning, ungefär en femtedel mer än året innan. Dessutom måste många förlita sig på försörjningsstöd för att klara av kundavgifterna och läkemedelsräkningarna.

Enligt en studie utförd av Institutet för Hälsa och Välfärd (THL 5.2.2020) i samarbete med Kela, Statistikcentralen och Åbo universitet ser hälsoutgifterna olika ut beroende på inkomsterna. I genomsnitt spenderar finländare 50 euro i månaden på hälsovård, eller cirka fyra procent av deras inkomst.

Den tiondedel av inkomsttagarna med lägst inkomst har procentuellt de högsta hälsovårdsvärdigheterna, i genomsnitt 6% av inkomsterna, jämfört med den högsta tiondedelen av inkomsttagarna som använder endast 2% av sina inkomster på utgifterna för hälsovård.

Hushållens hälsovårdsvärdigheter bidrar till fattigdom på två

sätt. I genomsnitt har de som är sjuka lägre inkomster och de har samtidigt ett större behov av vård, vilket genererar extra kostnader. Hälsovårdsvärdigheterna, bidrar särskilt till ökad fattigdom bland över 85-åriga och funktionshindrade.

PCF:s styrelse diskuterade detta vid sitt möte i februari, och kräver att följande frågor beaktas vid utarbetandet av en ny lag.

Förutom de planerade primärvårdsbesöken måste läkarbesök också vara gratis. Olika klientavgifter borde slås ihop till en avgift, idag sammanlagt 1560 euro/år, PCF:s krav är att avgiften motsvarar högst garantipensionens nivå 860 euro/år.

Avgiftstakssystemet måste utvecklas så att mottagaren automatiskt kan använda sig av förmånen då den träder i kraft. Kundens betalningshistorik bör ses över en tolv månadersperiod hellre än ett kalenderår. Dessutom måste kommunerna övervaka periodiseringen av avgifterna och informera kunden om att maximibeloppet är nått. I dag har kunden ansvaret själv för att övervaka detta.

Kundavgifterna ska vara rimliga om kundens livssituation kräver det. Kunderna måste informeras aktivt om möjligheten rätt till minskning eller återbetalning av avgifter.

PCF:s styrelse 13.2.2020

Pensionärerna måste ha rätt till ett likvärdigt liv

Det är bra och viktigt att de minsta pensionerna höjs, såsom man nu har åstadkommit, men en stor orättvisa är att pensionärerna över lag måste betala betydligt högre skatt än en löntagare på en inkomst av samma storlek. Kostnader och priser och avgifter stiger hela tiden. Någon förändring på det här missförhållandet har ännu inte fåtts till stånd.

Pensionärerna måste ha rätt till ett likvärdigt liv, framhåller Marianne Isaksson-Heimberg, som är ordförande för Ekenäs Pensionstagare.

Det är nu andra året som Isaksson-Heimberg i egenkap av ordförande leder Ekenäs Pensionstagare. Innan sin pensionering jobbade hon länge som ersättningshandläggare vid Folkpensionsanstaltens byrå i Ekenäs.

– Jag har arbetat med bostadsbidrag, vårdbidrag och pensioner, berättar hon.

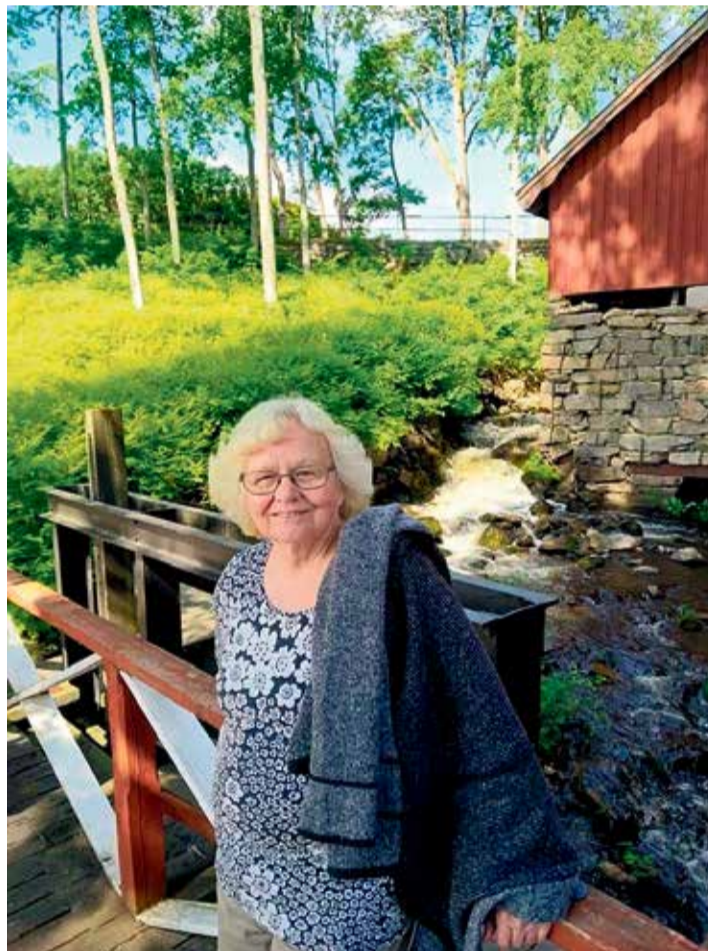
Med andra ord var hon väl rustad för sitt nya uppdrag att leda pensionstagarna i Ekenäs, med allt vad det innebär av att sätta sig in i sociala frågor gällande de äldres ställning i samhället.

Ekenäs Pensionstagare har ungefär hundra medlemmar.

– Tyvärr har vi haft en liten minskning av medlemsantalet de senaste åren. Orsaken ligger i att många gått bort den naturliga vägen, medan det inte kommit tillräckligt många nya i stället. Dessutom finns det sådana som helt enkelt glömmes bort att betala sin medlemsavgift, säger Isaksson-Heimberg.

Ekenäs Pensionstagare är en aktiv förening med träffar av olika slag varannan vecka från september till maj.

– Vi har många olika former av verksamhet. Fören-

Marianne Isaksson-Heimberg på en av Ekenäs Pensionstagares sommarutflykter. Foto: Henrik Helenius.

ingen inbjuder ofta föredrags hållare. Vi har ett gott samarbete med Ekenäs invalidförening och Karis Pensionstagare. Våra möten och sammankomster brukar vara relativt välbesökta.

Hon påminner också om att man under våren 2020 inlett en medlemsvärvningskampanj, som leds av föreningens viceordförande **Rauno Kousa**.

Marianne Isaksson-Heimberg är i stor utsträckning en föreningsmänniska, som är med också i flera andra föreningar. En av dem är hemortens Skogby ungdomsfören-

ing, som sysslar med verksamhet för alla åldrar och med hembygdsarbete, som hon är mycket intresserad av. Det gäller både närhistoria och sådant som ligger längre tillbaka i tiden.

Marianne är också aktiv i Ekenäs socialdemokratiska förening. Bland de mest angelägna frågorna för Ekenäs socialdemokrater, tycker hon att det skulle vara att profilera sig kommunalpolitiskt både gällande lokala och andra frågor. Äldreomsorgen inte att förglömma.

På basen av sin omfattande erfarenhet av förenings-

och organisationsliv har Marianne Isaksson-Heimberg ett recept på hur man försöker aktivera föreningar.

– Det är viktigt att man i föreningssammanhang kan umgås och ha trevligt tillsammans. Det gäller att leva i människors vardag och engagera dem där.

Isaksson-Heimberg är i stort sett nöjd med den politik som Finlands socialdemokratiska parti bedriver – nu på regeringsnivå. Men glöm inte oss pensionärer, lyder hennes uppmaning till partiets beslutfattare. Mycket är ännu ogjort.

Det nordiska samarbetet upplever hon som mycket angeläget. Vänortskontakterna borde ovillkorligen återupplivas. Det gäller både det svenska språket och de goda kontakter som lätt kunde knytas inom de flesta sektorer, t.ex. turism, skolor, kultur och företagsverksamhet.

Till Isaksson-Heimbergs mångomfattande fält hör också medlemskapet i både kyrkorådet och kyrkofullmäktige i Ekenäsnejdens svenska församling.

– Kyrkans framtid och församlingsarbetet intresserar mig.

Läsning, skrivande, historia och resor är sådant som hör till Marianne Isaksson-Heimbergs fritidsintressen. Kära resmål är förutom de nordiska länderna Berlin och Aten.

– Beträffande skrivandet kan jag nämna att jag just hållit på och skrivit en historik över Österby FBK:s senaste trettio år. Föreningen skall fylla hundra år och en historik över de 70 första åren har skrivits tidigare. Min uppgift har varit att fylla på med det som hänt sedan dess.

Henrik Helenius

En längre version av artikeln har publicerats i Arbetarbladet